

Ohje polttoaineen toimittajia ja polttoaineen käyttöä koskevasta raportoinnista (MRR-asetus, liite X a)

1 Yleistä

Tämä ohje sisältää tietoa toiminnanharjoittajille komission tarkkailuasetuksen 2018/2066 (jäljempänä "MRR") liitteen X a mukaisten tietojen raportoinnista. Tarkkailuasetuksen 75 v artiklan mukaan ETS1-päästökaupan toiminnanharjoittajien tulee jättää päästöselvityksen yhteydessä polttoaineen käyttöä koskeva raportti, joka koskee polttoaineen hankintaan ja käyttöön liittyviä tietoja MRR:n liitteen X a mukaisesti.

EU:ssa otetaan asteittain käyttöön uusi, nykyisestä päästökaupasta erillinen polttoaineeseen kohdistuva päästökauppa ETS2. Uudessa päästökaupassa sääntely tulee kohdistumaan niin sanottuun säänneltyyn yhteisöön, joka on polttoaineesta valmisteverovelvollinen ja luovuttaa sen kulutukseen. Kulutukseen luovutus voi tarkoittaa polttoaineen välittämistä eteenpäin tai omaa käyttöä.

Nykyisen päästökaupan soveltamisalassa käytettyä polttoainetta ja sen päästöjä ei tule raportoida uuteen ETS2-päästökauppaan. Toiminnanharjoittajilta kerättävien tietojen pohjalta luodaan menettely, jonka avulla ETS2-päästökaupan säännellyt yhteisöt pystyvät määrittämään nykyisen ETS1-päästökaupan soveltamisalassa käytetyn polttoaineen ja varmistamaan, ettei sen tietoja raportoida uuteen ETS2-päästökauppaan.

Polttoaineen käyttöä koskeva raportointi liitteen X a mukaisesti koskee ETS2-päästökaupan soveltamisalaan kuuluvia polttoaineita, joita käytetään ETS1-päästökaupan soveltamisalassa. ETS2-päästökaupan soveltamisalaan kuuluvat laajasti eri polttoaineet ja energiatuotteet, esimerkiksi kivihiili ja maakaasu. ETS2-soveltamisalan polttoaineisiin eivät kuulu turve, kiinteät biomassat, yhdyskuntajäte, ongelmajäte ja mäntyöljy.

Energiavirasto täydentää ja tarkentaa ohjetta tarvittaessa. Ajantasainen versio julkaistaan Energiaviraston nettisivuilla.

2 Polttoaineen käyttöä koskeva raportointi liitteen X a mukaisesti

Raportilla ilmoitetaan tiedot kaikkien ETS2-soveltamisalaan kuuluvien polttoaineiden hankinta- ja käyttömääristä. Raportissa ilmoitetaan polttoaineen koko toimitusketju valmisteverovolliseen toimittajaan asti, mikäli tieto on saatavilla. Polttoaineen toimittajien tiedot tulee ilmoittaa riippumatta siitä, ovatko polttoainetoimittajat ETS2-päästökaupan säänneltyjä yhteisöjä vai eivät. On mahdollista, että ETS1-päästökaupan toiminnanharjoittaja on myös ETS2-päästökaupan säännelty yhteisö, mikäli yritys on valmisteverovollinen ja luovuttaa polttoainetta kulutukseen ETS1-soveltamisalan ulkopuolelle. Kulutukseen luovutus voi tarkoittaa polttoaineen omaa käyttöä tai sen toimittamista toiselle toimijalle. Myös tällöin toiminnanharjoittajan tulee raportoida liitteen X a mukaiset tiedot polttoaineista, jotka on käytetty toiminnanharjoittajan laitoksella ETS1-päästökaupan soveltamisalassa.

Raportti liitteen X a mukaisista tiedoista tulee jättää ensimmäistä kertaa vuotta 2024 koskevan päästöselvityksen yhteydessä 31.3.2025 mennessä, mutta tietoja ei pidä todennuttaa. Päästöselvityksen yhteydessä jätettävä raportti liitteen X a mukaisista tiedoista tulee ensimmäistä kertaa lähettää todennettuna raportointivuotta 2025 koskevan päästöselvityksen yhteydessä 31.3.2026 mennessä.

Tiedot raportoidaan erillisellä Energiaviraston laatimalla Excel-lomakkeella, joka on saatavilla Energiaviraston kotisivuilta (https://energiavirasto.fi/asiointi#jata_paastoselvitys). Täytetty Excel-lomake liitetään FINETS-järjestelmässä päästöselvitykseen ja lähetetään Energiavirastolle yhdessä päästöselvityksen kanssa. Raportointivuotta 2024 koskeva Excel-lomake on mahdollista liittää päästöselvityksen liitteeksi vielä päästöselvityksen todennuksen jälkeen.

2.1 Kulutetun polttoainemäärän laskenta

Polttoaineiden tietoja raportoidaan vuodesta 2024 alkaen. Vuoden 2023 lopussa oleva varastomäärä huomioidaan varastomuutosten laskennassa alkuperäisenä varastona. Ennen vuotta 2024 hankittuja polttoaineita ei huomioida polttoaineiden hankintamäärän raportoinnissa.

Vuosittain ostettu, kulutettu, varastoitu ja laitokselta poisviety polttoainemäärä tulee eritellä toimittajakohtaisesti. Toimittajakohtainen osuus määritetään vuosittain ostetun polttoaineen perusteella seuraavalla laskukaavalla:

$$Osuus_{\text{polttoainetoimittaja } x} = \frac{\text{polttoainetoimittajalta } x \text{ ostettu polttoaine}}{\text{ostettu polttoaine yhteensä}} * 100\% \quad (1)$$

Polttoaineen kulutuksessa ja laitokselta poisvietävän polttoainemäärän laskennassa noudatetaan FIFO-periaatetta (first in first out). Tällöin ensin kulutetaan edellisen vuoden varastomäärä ja sen jälkeen vasta ostetut polttoaineet. Laskennassa laitokselta poisviedyn polttoaineen määrä vähennetään edellisen vuoden varastosta aina ennen kulutetun määrän vähentämistä. Laitokselta poisvietävän polttoainemäärään sisältyy polttoaineen käyttö myös muihin kuin ETS1-toimintoihin, kuten työkoneiden tankkaukset. Vuotuiset varastomäärät eivät sekoitu. Varastomäärät määritetään toimittajakohtaisten osuuksien mukaisesti jokaiselle vuodelle. Toimittajakohtainen varastomäärä, kulutus ja poisviedyn polttoaineen määrä lasketaan laskentakaavalla 2.

$$Määrä_{\text{kulutus/vienti/varasto}} = Osuus_{\text{polttoainetoimittaja } x} * Määrä_{\text{yhteensä}_{\text{kulutus/vienti/varasto}}} \quad (2)$$

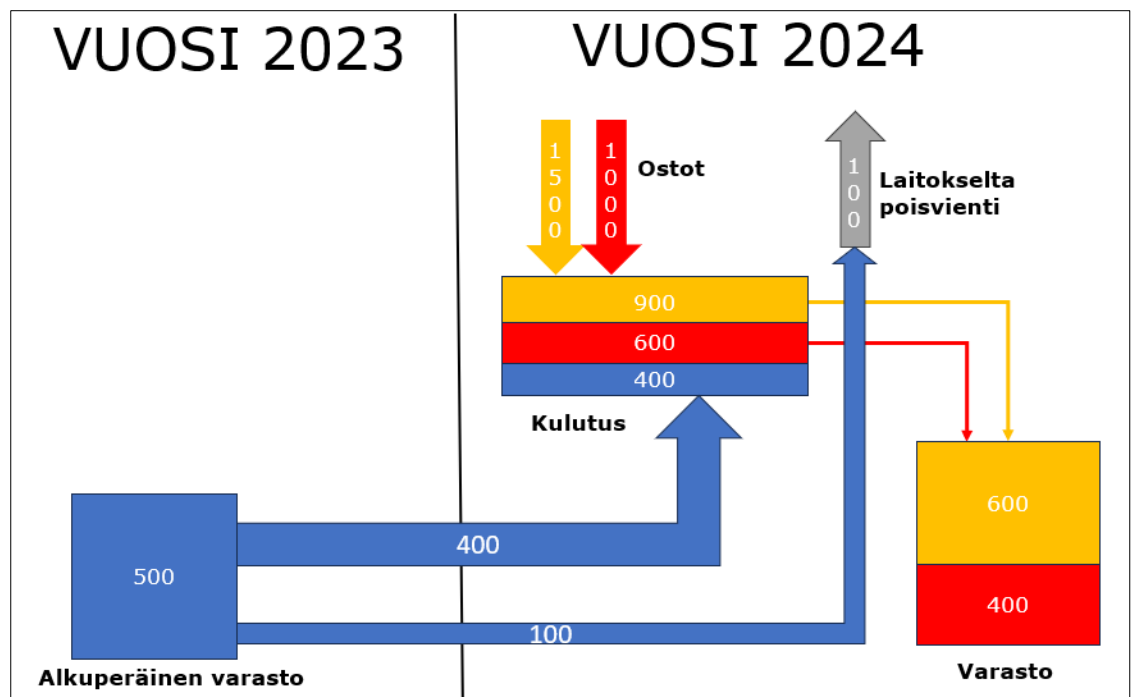
Laitoksen polttoaineenkulutus määritetään seuraavalla laskentakaavalla:

$$Kulutus = (Osto - Vienti) + Varastomuutos \quad (3)$$

Kulutuksen ja varastomäärän arvioinnissa tulee käyttää päästöjen tarkkailusuunnitelmassa hyväksyttyä menetelmää. Lisäksi kulutettu polttoainemäärä tulee ilmoittaa samassa yksikössä kuin päästöselvityksellä. Jos laitoksen päästöjen tarkkailusuunnitelmassa on hyväksytty lähdevirran määrätiedon määrittämismenetelmäksi,

että kaikki ostettu polttoaine oletetaan kulutetuksi, liitteen X a mukaisessa raportissa tulee raportoida polttoaineen vuosittainen kulutettu määrä päästöjen tarkkailusuunnitelman mukaisesti.

2.1.1 Esimerkki 1: Varastossa olevan polttoaineen määrä kasvaa

Kuva 1. Laitoksella varastossa oleva määrä kasvaa vuodesta 2023 vuoteen 2024.

Laitoksella on ollut varastossa polttoainetta 500 tonnia vuoden 2023 lopussa. Ennen vuotta 2024 hankittu varastomäärä huomioidaan polttoainehankintatietojen raportoinnissa "alkuperäisenä varastona".

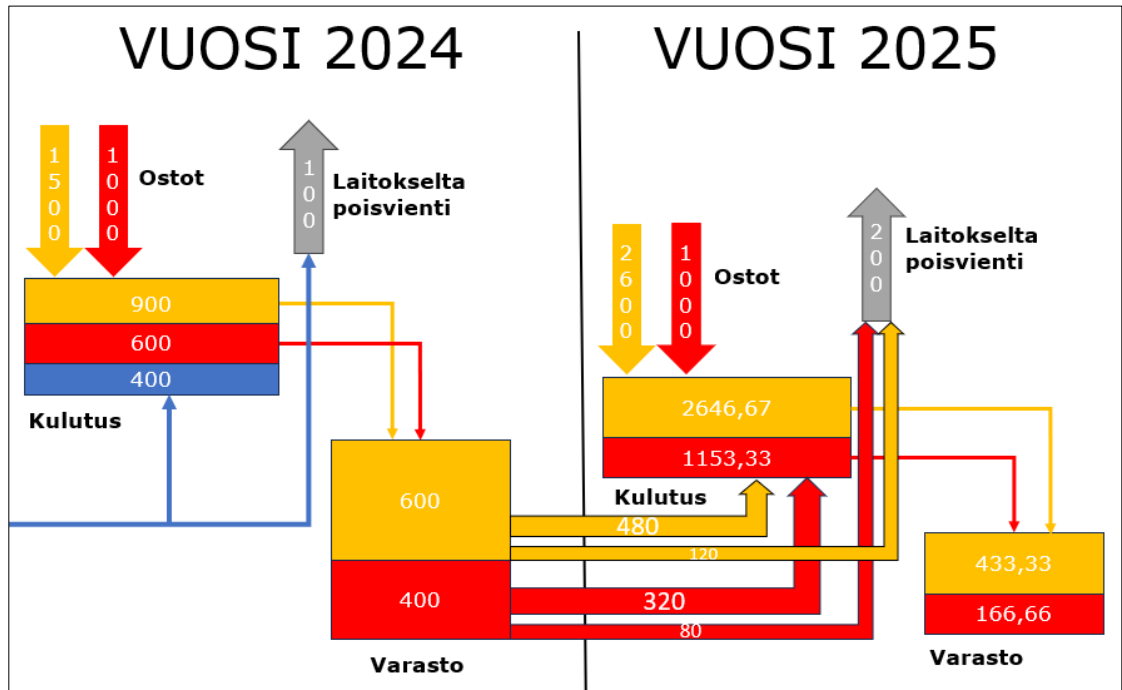
Vuonna 2024 polttoainetta ostetaan kahdelta toimittajalta. Toimittajalta 1 ostetaan 1500 tonnia. Toimittajalta 2 ostetaan 1000 tonnia polttoainetta. Näin ollen laskukaavan 1 mukaisesti toimittajan 1 osuus ostetusta määrästä on 60 prosenttia ja toimittajan 2 osuus on 40 prosenttia. Laitokselta vietään pois polttoainetta 100 tonnia. FIFO-periaatteen mukaisesti edellisen vuoden varastomäärä käytetään ensin ja vasta sen jälkeen ostetut polttoaineet. Koska "alkuperäisessä varastossa" on yli 100 tonnia polttoainetta, laitokselta poisvietävä polttoainemäärä 100 tonnia vähennetään kokonaisuudessaan edellisen vuoden "alkuperäisestä varastosta".

Laitoksen polttoaineen kulutuksen määrittämisessä noudatetaan FIFO-periaatetta. Laitoksen polttoaineen kulutus määritetään laskentakaavalla 3, jolloin laitoksen polttoaineen kokonaiskulutus on 1900 tonnia (2500–100–500). Toimittajakohtainen polttoaineen kulutus lasketaan toimittajakohtaisen osuuden avulla huomioiden alkuperäinen varasto. Kun huomioidaan, että FIFO-periaatteen mukaan kokonaiskulutuksesta 400 tonnia on peräisin vuoden 2023 alkuperäisestä varastosta, saadaan laskettua raportointivuonna ostetun polttoaineen osuus polttoaineen kokonaiskulutuksesta: 1900 tonnia - 400 tonnia. Toimittajakohtaiset kulutusmäärät lasketaan huomioiden toimittajakohtaiset osuudet ja ostetun määrän osuus kokonaiskulutuksesta. Tässä esimerkissä ostetun polttoaineen osuus kokonaiskulutuksesta on siis 1500 tonnia, josta toimittajan 1 osuus on 60 % ja toimittajan 2 osuus vastaavasti 40 %. Näin ollen polttoainetoimittaja 1:n osuus kulutuksesta on 900 tonnia ($1500 \cdot 60\%$), ja polttoainetoimittaja 2:n osuus kulutuksesta on 600 tonnia ($1500 \cdot 40\%$).

Varastoitavan polttoaineen toimittajakohtainen määrä lasketaan polttoaineen ostoista, koska alkuperäinen varasto on jo kulutettu FIFO-periaatteen mukaisesti. Vuonna 2024 polttoainetta varastoidaan yhteensä 1000 tonnia. Varastoitavan polttoaineen toimittajakohtaiset osuudet lasketaan laskentakaavalla 2. Polttoainetoimittajan 1 osuus varastoitavasta polttoaineesta on näin ollen 600 tonnia vuonna 2024. Polttoainetoimittajan 2 osuus varastoitavasta polttoaineesta on 400 tonnia vuonna 2024.

2.1.2 Esimerkki 2: Varastossa olevan polttoaineen määrä laskee

Kuva 2. Laitoksella varastoidun polttoaineen määrä laskee vuodesta 2024 vuoteen 2025.

Laitokselle on vuonna 2025 ostettu polttoainetta 2600 tonnia toimittajalta 1 ja 1000 tonnia toimittajalta 2. Näin ollen toimittajakohtaiset osuudet ovat laskentakaavan 1 mukaisesti 72,22 prosenttia ja 27,78 prosenttia.

Laitokselta viedään pois polttoainetta 200 tonnia vuonna 2025. FIFO-periaatteen mukaisesti edellisen vuoden varastot käytetään ensin ja sen jälkeen huomioidaan ostetut polttoaineet. Tässä esimerkissä varastoa on vuoden 2024 lopussa jäljellä 1000 tonnia, näin ollen laitokselta poisvietävä polttoainemäärä 200 tonnia vähennetään kokonaan edellisen vuoden varastosta. Vuoden 2024 toimittajakohtaisten osuuksien perusteella määritetään laitokselta poisvietävän polttoaineen määrä toimittajakohtaisesti. Polttoainetoimittajan 1 osuus laitokselta poisvietävästä polttoaineesta on 120 tonnia vuonna 2025, kun toimittajan 1 osuus oli 60 prosenttia vuonna 2024 ($200 \cdot 60\%$). Polttoainetoimittajan 2 osuus laitokselta poisvietävästä

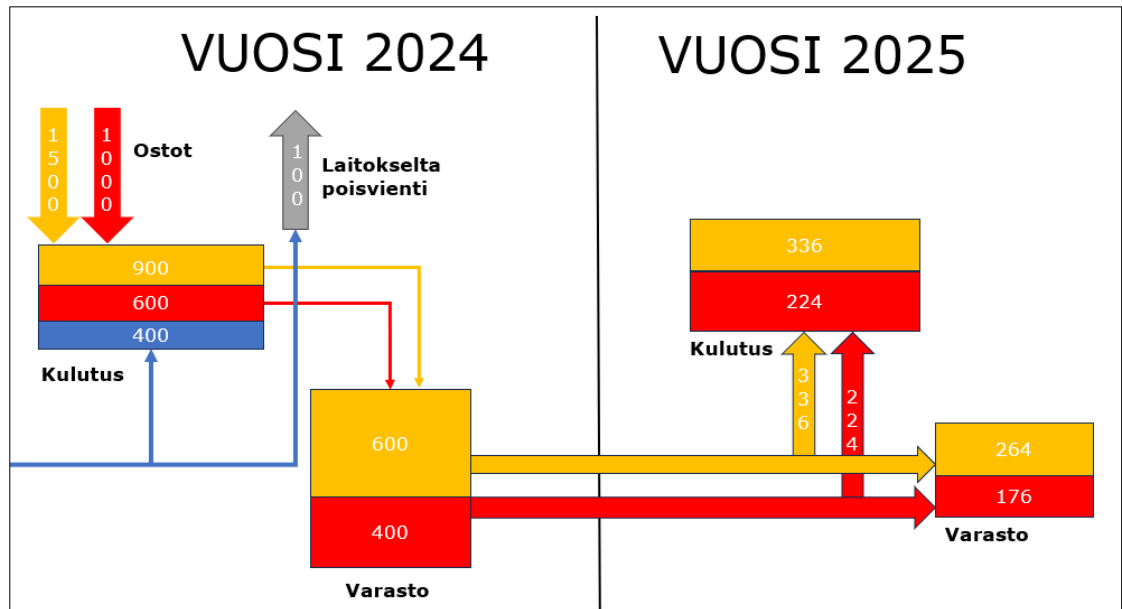
polttoaineesta on 80 tonnia vuonna 2025, kun toimittajan 2 osuus oli 40 prosenttia vuonna 2024 ($200 \cdot 40 \%$).

Laitoksella on polttoainetta varastossa 600 tonnia vuoden 2025 lopussa. Varastoitava polttoainemäärä pitää eritellä toimittajakohtaisesti vuonna 2025 ostetusta polttoaineesta. Toimittajakohtaisen osuuden perusteella varastossa on toimittajan 1 polttoainetta 433,33 tonnia vuoden 2025 lopussa, kun toimittajan 1 osuus on 72,22 %. Toimittajan 2 polttoainetta on varastossa 166,67 tonnia vuoden 2025 lopussa, kun toimittajan 2 osuus on 27,78 %.

Laitoksen polttoaineen kulutus määritetään laskentakaavalla 3, jolloin laitoksen polttoaineen kokonaiskulutus on 3800 tonnia ($3600 - 200 + 400$). Ostetun polttoaineen osuus kulutuksesta saadaan huomioimalla ensin vuoden 2024 varaston kulutus FIFO-periaatteella. Vuoden 2024 lopussa varastoa oli 1000 tonnia. Kun tästä vähennetään vuonna 2025 poisviety määrä 200 tonnia, vuoden 2024 varastoa jäi kulutuksessa huomioitavaksi 800 tonnia. Näin ollen vuonna 2025 ostetun polttoaineen osuus kulutuksesta on $3800 - 800$ tonnia eli 3000 tonnia. Toimittajakohtaiset polttoaineen osuudet kulutuksesta lasketaan laskentakaavalla 2. Toimittajan 1 osuus vuonna 2025 ostetun polttoaineen kulutuksesta on 2166,67 tonnia ($3000 \cdot 72,22 \%$). Toimittajan 2 osuus vuonna 2025 ostetun polttoaineen kulutuksesta on 833,33 tonnia ($3000 \cdot 27,78 \%$). Myös edellisen vuoden varastomäärä pitää eritellä toimittajakohtaisesti vuoden 2024 toimittajaosuuksien mukaisesti. Näin ollen vuoden 2024 varastomäärästä siirtyy vuoden 2025 kulutukseen 480 tonnia toimittajan 1 polttoainetta ($800 \cdot 60 \%$). Toimittajan 2 polttoainetta siirtyy vuoden 2024 varastomäärästä kulutukseen 320 tonnia vuonna 2025 ($800 \cdot 40 \%$).

Lopuksi määritetään, kuinka paljon toimittajan 1 ja toimittajan 2 polttoainetta on kulutettu laitoksella vuonna 2025. Vuonna 2025 ostettua toimittajan 1 polttoainetta on kulutettu 2166,67 tonnia ja vuoden 2024 varastosta on kulutettu 480 tonnia toimittajan 1 polttoainetta. Näin ollen toimittajan 1 polttoainetta on kulutettu yhteensä 2646,67 tonnia vuonna 2025. Toimittajan 2 polttoainetta on kulutettu yhteensä vastaavasti 1153,34 tonnia vuonna 2025 ($833,33 + 320$).

2.1.3 Esimerkki 3: Laitokselle ei ole ostettu polttoainetta

Kuva 3. Laitokselle ei ole ostettu polttoainetta vuonna 2025, jolloin kulutettu polttoaine kulutetaan suoraan varastosta.

Kun laitokselle ei osteta polttoainetta, kulutukseen ja varastoon siirtyy FIFO-periaatteen mukaisesti polttoainetta. Laitoksen polttoaineen kulutus lasketaan varastomuutoksesta. Vuoden 2025 polttoainemäärän osuudet lasketaan vuoden 2024 toimittajakohtaisilla osuuksilla. Laitoksella on 440 tonnia polttoainetta varastossa vuoden 2025 lopussa. Näin ollen vuoden 2025 kokonaiskulutus on 560 tonnia (1000–440). Varastoon jäävän polttoaineen määrän toimittajakohtaiset osuudet määritetään vuoden 2024 polttoainetoimittajakohtaisilla osuuksilla. Näin ollen vuoden 2025 lopussa varastoitavasta polttoaineesta 60 prosenttia on toimittajalta 1 ($440 \cdot 60 \% = 264$) ja 40 prosenttia toimittajalta 2 ($440 \cdot 40 \% = 176$).

3 Excel-lomakkeen täyttöohje liitteen X a mukaisten tietojen raportointimiseksi

Seuraavassa taulukossa ohjeistetaan, mitä liitteen X a mukaisten tietojen raportointilomakkeella tulee ilmoittaa.

Taulukko 1. Ohje Excel-raportointilomakkeen täyttämistä varten.

Raportointivuosi	Valitse valikosta sama raportointivuosi kuin päästöselvityksessä.
Päästökauppalaitoksen nimi	Lisää ETS1-päästökauppalaitoksen nimi, jonka päästöselvitystä tämä raportti koskee. Ilmoita sama nimi, kuin päästöselvityksellä. Excel-tiedoston jatkokäsittelyn vuoksi ilmoita laitoksen tiedot jokaisella rivillä.
Laitostunnus	Lisää ETS1-päästökauppalaitoksen laitostunnus, jonka päästöselvitystä tämä raportti koskee. Ilmoita sama laitostunnus, kuin päästöselvityksellä. Excel-tiedoston jatkokäsittelyn vuoksi ilmoita laitoksen tiedot jokaisella rivillä.
ETS1-toiminnanharjoittajan nimi	Lisää ETS1-päästökauppalaitoksen toiminnanharjoittajan nimi, jonka päästöselvitystä tämä raportti koskee. Ilmoita sama nimi, kuin päästöselvityksellä. Excel-tiedoston jatkokäsittelyn vuoksi ilmoita laitoksen tiedot jokaisella rivillä.
ETS1-toiminnanharjoittajan Y-tunnus	Lisää ETS1-päästökauppalaitoksen toiminnanharjoittajan Y-tunnus, jonka päästöselvitystä tämä raportti koskee. Ilmoita sama Y-tunnus, kuin päästöselvityksellä. Excel-tiedoston jatkokäsittelyn vuoksi ilmoita laitoksen tiedot jokaisella rivillä.
Lähdevirran nimi	Ilmoita tässä ETS2- soveltamisalaan kuuluvan lähdevirran nimi. Lähdevirran nimen tulee vastata laitoksen päästöselvityksellä ilmoitetun lähdevirran nimeä, esimerkiksi "kevyt polttoöljy, rikitön".

Polttoainetoimittajan nimi	Ilmoita tässä polttoainetoimittajan nimi.
Polttoainetoimittajan Y-tunnus	Ilmoita tässä polttoainetoimittajan Y-tunnus.
Onko polttoainetoimittaja valmisteverovelvollinen vai ei?	Jos polttoainetoimittaja on valmisteverovelvollinen, valitse "kyllä". Jos polttoainetoimittaja ei ole valmisteverovelvollinen, valitse "ei". Jos ei ole tiedossa, että onko polttoainetoimittaja valmisteverovelvollinen valitse "Ei tiedossa".
Onko ETS1-toiminnanharjoittaja itse valmisteverovelvollinen kyseisestä polttoaineesta?	Jos toiminnanharjoittaja on itse valmisteverovelvollinen laitoksella ETS1-toimintoihin käytetystä polttoaineesta, valitse "kyllä". Muussa tapauksessa, valitse "ei".
Jos polttoaineen toimittaja ei ole valmisteverovelvollinen, ilmoita kaikkien polttoaineen toimitusketjuun kuuluvien toimittajien nimi ja y-tunnus valmisteverovelvolliseen toimittajaan asti, tai niin pitkälle, kun toimitusketju on tiedossa.	Jos polttoainetoimittaja ei ole valmisteverovelvollinen, ilmoita polttoaineen toimitusketju valmisteverovelvolliseen toimittajaan asti tai niin pitkälle, kun tieto on saatavilla. Ilmoita kaikkien toimittajien nimet ja Y-tunnukset.
Määrätiedon yksikkö	Valitse polttoaineen hankintamäärän ja käytetyn määrän yksikkö. Yksikkö voi olla joko tonnia tai normaalikuutiometriä. Ilmoita tiedot samassa yksikössä, kuin laitoksen päästöselvityksellä.
Hankittu määrä	Ilmoita polttoainetoimittajalta kyseisenä raportointivuotena hankitun polttoaineen määrä.
ETS1-päästökaupan piiriin kuuluvissa toiminnoissa käytetty määrä	Ilmoita, kuinka paljon polttoainetoimittajan polttoainetta on käytetty ETS1-päästökaupan piiriin kuuluvissa toiminnoissa kyseisenä raportointivuotena.

Lisätietoja	Ilmoita tässä kohdassa erikseen varastossa olevan polttoaineen määrä ja muihin kuin laitoksen ETS1-toimintoihin käytetty määrä, esimerkiksi työkoneiden tankkaukset. Lisäksi ilmoita muista mahdollisista lisätiedoista.
--------------------	--

4 Excel-tiedoston lisääminen päästöselvitykselle FINETS-järjestelmässä

FINETS-järjestelmässä liite lisätään päästöselvityksen tietokortilla "Liitteet, päästöselvityksen julkisuus ja allekirjoittaminen" painamalla kohdasta "Avaa liitteiden hallinta (uusi selainvälilehti)". Tämä avaa "Päästöselvityksen tiedot"-välilehden.

Lisää Excel-tiedosto liitteen X a mukaisesta raportoinnista painamalla "Päästöselvityksen tiedot"- välilehdellä kohdasta "Lisää muita tiedostoja". Liitteitä voi poistaa tarvittaessa valitsemalla kyseisen liitteen ja painamalla kohdasta "Poista valitut".

Raportointivuotta 2024 koskevaa liitteen X a mukaista raporttia ei todenneta, joten liitteen voi lisätä päästöselvitykseen myös todentamisen aikana tai todentamisraportin allekirjoittamisen jälkeen. Liite tulee kuitenkin lisätä ennen kuin päästöselvitys ja todentamisraportti lähetetään Energiavirastolle "Lähetä päästöselvitys ja todentamisraportti Energiavirastolle"-painikkeesta.